

Parlamentul
Republicii Moldova

LG nr. 02/03-80
R1 05 2025

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

AMENDAMENT

la proiectul de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog

(nr.241 din 10.07.2024)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, în urma examinării proiectului de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog (nr.241 din 10.07.2024) prezint următoarele propuneri:

1.Articolul 4 din proiect va avea următorul conținut:

„**Articolul 4.** Principiile de bază ale exercitării profesiei de psiholog

În exercitarea actului profesional, psihologul se bazează pe principiile:

- a) competenței și profesionalismului;
- b) responsabilității și integrității profesionale;
- c) independenței, imparțialității și liberei concurențe;
- d) respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- e) obligativității obținerii prealabile a consimțământului liber exprimat; păstrării confidențialității și secretului profesional.”

2.La articolul 5:

noțiunea *asistență psihologică* va avea următorul conținut:

„*asistență psihologică* - ansamblu de servicii prestate de psiholog beneficiarului cu scopul de a-l sprijini în gestionarea problemelor lui emoționale, cognitive, comportamentale, servicii care pot include evaluarea, consilierea, terapia, recomandarea unor strategii de adaptare în caz de dificultate etc.;

noțiunea de *Supervizare* va avea următorul conținut:

supervizare – activitate de formare profesională continuă în cadrul căreia un supervisor oferă ghidare și sprijin altui psiholog pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională, dobândirea de noi cunoștințe și competențe;

3.La articolul 6, în urma analizării propunerilor Guvernului și Direcției Generale Juridice, alineatul (2) al articolului 6 va avea următorul cuprins:

(2) Statul garantează asistență psihologică, în condițiile prezentei legi:

- a) copiilor cu probleme de incluziune școlară și celor aflați în situație de risc;
- b) tinerilor de 14–35 de ani, în scopul integrării lor sociale;
- c) beneficiarilor de asistență socială și medicală;
- d) victimelor infracțiunilor, inclusiv ale violenței domestice;
- e) persoanelor aflate în situații excepționale.

4.La articolul 7, în urma analizării propunerilor Guvernului și DGJ, lin.(2) va avea următorul conținut:

„(2) O persoană poate exercita profesia de psiholog doar dacă deține:

a) diplomă de licență în psihologie sau un act de studii echivalent, recunoscut de organul abilitat cu recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor; sau

b) diplomă de studii superioare emisă până în anul 1995, care atestă absolvirea unei facultăți din domeniul științelor socioumane, dacă titularul a desfășurat în baza acesteia activități specifice profesiei de psiholog pe o perioadă cumulată de cel puțin 10 ani și deține certificat de recalificare sau certificat de competență profesională în domeniul psihologiei, eliberat în condițiile legii.

5.La articolul 10:

în textul alin.(5) sintagma „trei trepte de specializare” se substituie cu sintagma „3 trepte de formare profesională”;

alin.(6) va avea următorul cuprins:

(6) Pentru a accede la treapta de psiholog practicant, persoana trebuie să dețină diplomă de licență în psihologie sau diplomă asimilată, conform legii.;

alin.(7) va avea următorul cuprins:

(7) Pentru a accede la treapta de psiholog specialist, persoana trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să dețină diplomă de licență în psihologie sau diplomă asimilată conform legii și o diplomă de master în psihologie sau titlul de doctor în psihologie;

b) în cazul psihologilor specialiști psihoterapeuți, suplimentar la condiția de la lit. a) – să fi absolvit un program de formare profesională de lungă durată, în corespundere cu Standardele generale privind atestarea psihologilor.

Alin.(8) va avea următorul cuprins:

„(8) Pentru a accede la treapta de psiholog principal, persoana trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să dețină diplomă de licență în psihologie sau o diplomă asimilată conform legii și o diplomă de master în psihologie sau titlul de doctor în psihologie;

b) să aibă minimum 5 ani de experiență demonstrabilă ca psiholog specialist;

c) să fi acumulat un număr de credite nu mai mic decât minimul prevăzut de Standardele generale privind atestarea psihologilor;

d) să promoveze interviul bazat pe portofoliu.”

Alin.(9) va avea următorul cuprins:

„(9) Psihologii din sectorul public urmează doar procedurile de atestare specifice sectorului în care activează.”

Articolul 10 se completează cu două alin.(10) și (11) cu următorul conținut:

(10) Standardele Colegiului privind atestarea psihologilor trebuie să se integreze în reglementările sectoarelor în care activează aceștia.

(11) Treapta de formare profesională a unui psiholog care activează în sectorul public sau în cel privat este recunoscută în mod automat și în celălalt sector.

Alineatul (10) actual va fi alineatul (12).

6.La articolul 11 se propune comasare alineatelor (1) și (3). Astfel alin.(1) va avea următorul cuprins:

(1) Formarea profesională continuă a psihologilor se realizează prin programe de perfecționare, specializare și recalificare, în conformitate cu legislația, sprijinite financiar și administrativ de către angajatori în condițiile Codului muncii.

Alin.(5) se propune a fi exclus deoarece prevederile acestuia se conțin în alte alineate din articolul 11.

Alin.(9) va avea următorul conținut:

(9) Formarea psihoterapeuților se efectuează de către furnizorii de formare profesională, care pot fi de profil medical sau umanitar, iar atestarea lor – de către o comisie interdisciplinară creată din psihoterapeuți.

Restul alineatelor se renumerează.

7.La articolul 12:

alineatul (1), ținând cont de modificările propuse și redactarea efectuată., va avea următorul cuprins:

„(1) Psihologul are următoarele drepturi:

a) să i se respecte independența profesională, să își aleagă liber abordările științifice, formele, metodele și genurile de asistență psihologică validate științific;

b) să informeze publicul larg cu privire la exercitarea activității sale, cu respectarea principiului confidențialității, protejând imaginea beneficiarilor;

c) să înceteze prestarea serviciilor de asistență psihologică în baza contractului dacă consideră că aceste servicii nu sunt în interesul beneficiarului sau nu aduc niciun beneficiu stării lui psihoemoționale ori obiectivelor urmărite;

d) să refuze prestarea serviciilor în cazul în care este agresat ori defăimat de către beneficiar și/sau de către reprezentantul legal al acestuia;

e) să beneficieze de repararea prejudiciilor cauzate în legătură cu exercitarea profesiei;

f) să fondeze și să se afilieze unor asociații profesionale naționale și/sau internaționale;

g) să sesizeze Colegiul în cazul în care consideră că îi sunt încălcate independența profesională și statutul profesional sau că alți psihologi ori autoritățile publice îi încalcă drepturile.”

În urma redactării și restructurării alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Psihologul, în exercitarea profesiei, este obligat:

a) să se înregistreze în Registrul unic al psihologilor;

b) să își exercite profesia conform specializărilor dobândite și în modul prevăzut de lege;

c) să respecte Codul deontologic al psihologului, aprobat de Colegiu;

d) să îl informeze pe beneficiar cu privire la scopul asistenței psihologice, la modul în care i se vor presta serviciile, la existența unor eventuale etape de intervenție psihologică, la drepturile beneficiarului;

e) să respecte drepturile și interesele legitime ale beneficiarului;

f) să acționeze în toate situațiile cu profesionalism, cu responsabilitate și respect față de beneficiar și fără discriminare;

g) să nu divulge, fără acordul beneficiarului sau al reprezentantului legal, informațiile legate de beneficiar, inclusiv cele aflate în virtutea exercitării profesiei. Prin derogare de la art. 4 lit. f), păstrarea secretului profesional nu este obligatorie atunci când se impune întreprinderea unor măsuri de protecție în cazuri de violență, în alte cazuri în care persoanele se află în pericol iminent sau atunci când e necesară prevenirea săvârșirii unor infracțiuni;

h) să protejeze imaginea beneficiarului, inclusiv după decesul acestuia;

i) să își aprofundeze în permanență cunoștințele profesionale.”

8. În urma propunerilor de modificare din partea Guvernului și DGJ, precum și redactare, articolul 15 devine articolul 14 și va avea următorul conținut:

„Articolul 14. Registrul unic al psihologilor

(1) Registrul unic al psihologilor este o resursă informațională specializată, autorizată și publică, conform Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, care asigură evidența sistematizată a datelor privind psihologii care prestează servicii de asistență psihologică în sectorul public, în sectorul privat în regim salarial, precum și privind psihologii de liberă practică.

(2) Registrul unic al psihologilor se gestionează în baza Regulamentului privind Registrul unic al psihologilor, aprobat de Colegiu, se ține în format electronic și se publică pe site-ul web oficial al Colegiului, fiind actualizat periodic.

(3) Numele psihologului se radiază din Registrul unic al psihologilor în cazul în care:

a) acest lucru este solicitat de psiholog;

b) Colegiul a emis o decizie privind aplicarea față de psiholog a interdicției de exercitare a profesiei;

c) o instanță de judecată a emis o hotărâre judecătorească definitivă prin care îi interzice psihologului să își exercite profesia.”

9. La articolul 16:

Alin.(8) devine alin.(5) și va avea următorul cuprins:

„(5) Cererea pentru obținerea atestatului de liberă practică se depune împreună cu dosarul întocmit în conformitate cu procedura de atestare, acreditare și certificare.”

Lit.b) se exclude.

Alin.(10) devine alin.(7) și va avea următorul conținut:

(7) Activitatea de psihoterapeut poate fi exercitată și de absolvenții specialității asistența medicală generală cu specializare în psihiatrie.”

10. La articolul 17 La alin.(2) lit.b) se divizează în lit.b) și c) cu următorul conținut:

„b) aplicării titularului de către Colegiu a interdicției de exercitare a profesiei de psiholog;

c) aplicării titularului, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, a interdicției de a exercita profesia de psiholog.”

11. În urma redactării, articolul 19 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19.** Cabinetul individual

(1) Cabinetul individual activează și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică ce desfășoară activitate profesională în conformitate cu prevederile actelor normative, și respectiv beneficiază de toate drepturile ce decurg din calitatea sa de titular al practicii individuale, cu gestionarea mijloacelor financiare obținute din surse permise de actele normative.

(2) În cadrul cabinetului individual își desfășoară activitatea titularul de unul singur sau împreună cu personal administrativ ori de specialitate.”

12. În urma redactării articolul 20 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Cabinetul asociat

(1) Cabinetul asociat se fondează de către doi sau mai mulți titulari ai atestatului de liberă practică. În cadrul acestuia, psihologii își exercită profesia în mod individual, drepturile și obligațiile lor neputând fi cedate.

(2) Asocierea între mai mulți titulari ai atestatului de liberă practică se stabilește prin contractul de societate civilă.

(3) Cabinetul asociat activează și se prezintă în raporturile juridice ca societate civilă.”

13. Articolul 21 în urma redactării va avea următorul cuprins:

„**Articolul 21.** Societatea profesională

(1) Societatea profesională se fondează de către unul sau mai mulți fondatori, fiind condusă de un psiholog ales de membrii acesteia.

(3) Societatea profesională se prezintă în raporturile juridice ca asociație obștească.

(4) Raporturile dintre psihologii din cadrul societății profesionale sunt reglementate de contract.”

14. La articolul 24 alin.(3) devine alin.(2) și include în sine prevederile alin.(5) și va avea următorul conținut:

„(2) Membrii Colegiului participă la activitatea acestuia pe principii de egalitate și în conformitate cu principiile democrației.”

La alin.(4) lit.b) se completează cu textul: „ , cu excepția psihologilor din sectorul public;”

15. La articolul 26 în urma redactării, alin.(6) va avea următorul cuprins:

„(6)Ședința ordinară a Congresului se anunță cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării acesteia, iar ședința extraordinară – cu cel puțin 5 zile înainte.”

16.La articolul 28 în urma redactării alin.(1) și (2) se vor reformula în alin.(1), (5), (6) și (7) și vor avea următorul cuprins:

(1) Biroul executiv al Colegiului (în continuare – *Birou executiv*) se alege de către Congres pe un mandat de 4 ani. Acesta este format din 9 membri, dintre care 6 sunt reprezentanți ai filialelor teritoriale, doi sunt reprezentanți ai universităților care organizează programe de studii în psihologie și unul este reprezentant al Guvernului.

(5) Dacă în Biroul executiv rămâne un loc vacant ca urmare a unei situații dintre cele prevăzute la alin. (5), Congresul, în termen de 60 de zile, desemnează o altă persoană care va exercita mandatul de membru pe perioada de activitate a Biroului executiv ales inițial.

(6) Ședințele Biroului executiv se convoacă la necesitate, dar nu mai rar decât o dată în trimestru, și sunt deliberative dacă la ele sunt prezenți 2/3 dintre membri. Deciziile se adoptă cu majoritate simplă de voturi.

(7) Dacă un membru al Biroului executiv solicită convocarea ședinței extraordinare a acestuia, președintele este obligat să o convoace în termen de 5 zile. În cazul în care președintele nu convoacă ședința, membrul Biroului executiv care a făcut solicitarea este în drept să convoace el însuși ședința extraordinară, fără acordul președintelui.

Restul alineatelor se renumerotează.

17. La articolul 35 se completează cu alin.(4) cu următorul cuprins:

(4) Prin derogare de la prevederile art.7 persoanele care dețin diplomă de studii de licență la specialitatea psihopedagogie și care, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, au activat în calitate de psiholog școlar în învățământul preuniversitar își mențin dreptul de a exercita funcția de psiholog școlar fără drept de liberă practică.”

Notă:

Propunerile înaintate au drept scop îmbunătățirea textului proiectului de lege și redacționale, în urma redactării proiectului de lege de către redactorii Direcției Documentare Parlamentară. Toate propunerile vin să aducă precizări și completări la propunerile conținute în Avizele Guvernului și Direcției Generale Juridice.

Modificările la articolele 19, 20, 21 au fost înaintate în urma consultării juriștilor specializați în raporturile și activitățile cabinetelor individuale, asociate și societăților civile.

Completarea la articolul 35 asigură continuitatea activității psihologilor ce au exercitat profesia până la intrarea adoptarea prezentei legi cadru cu privire la exercitarea profesiei de psiholog și nu corespund tuturor rigorilor pregătirii profesionale prevăzute prin proiectul de lege.

Deputata Liliana GROSU